הלכה · משנה תורה · מפרשים · קונטרס תשובה מיראה · ספר שופטים

קונטרס תשובה מיראה על משנה תורה, הלכות עדות

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קונטרס תשובה מיראה על משנה תורה, הלכות עדות

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קונטרס-תשובה-מיראה-על-משנה-תורה-הלכות-עדות/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק טז 4
הלכה ה 4
פרק כב 10
הלכה ב 10

פרק טז

הלכה ה

ולפיכך אין סומכין בסנהדרין שנים הקרובים זה לזה וכו' אבל אלו שמוסיפין עד שבעה לעבר השנה וכו' יראה לי שאם היו בהן קרובים אין בכך כלום. ולכאורה יש להקשות מהא דסנהדרין ל"ו א', הטהרות והטומאות האב ובנו ורב ותלמידו מונין להם שנים דיני ממונות ודיני נפשות ודיני מכות וקידוש החודש ועיבור שנה אב ובנו הרב ותלמידו מונין להם אחד, וכן פסק רבינו ז"ל פי"א מסנהדרין ה"ז [1] א"כ כיון דצריך מספר שבעה כמו לקידוש החודש, איך כתב רבינו ז"ל דקרובים ג"כ כשר בהם, ומזה ראיה להכ"מ שכתב דהא דקרובים ג"כ כשרים היינו בההוספה, אבל בעיקר הבי"ד שהם שלשה אף הוא ז"ל מודה דאסור בקרובים והכי דייק לישניה ז"ל, וא"כ נצרך לומר דמ"ש שם דאין מונין להם אלא אחד הוא ג"כ רק בעיקר הבי"ד ולא בההוספה, ומ"מ לשונו ז"ל אינו מורה ע"ז.

ובאמת יש לעיין בזה דכיון דצריך שלא יהא בי"ד שקול איך נצרף דעת קרובים לשנים, ואולי י"ל דכיון דאף קרובים כשר אין אנו משגיחים ע"ז שלא יהא בי"ד שקול, אלא דמדברי הרא"ש בנדרים ע"ח א, ד"ה להכשיר ותוס' ב"ב ק"כ א', מבואר דהא דצריך שלשה להתרת נדרים הוא שלא יהא בי"ד שקול, והא קיי"ל דבהתרת נדרים גם קרובים כשר כמש"ש בנדרים, ויעוין באהע"ז סי' קס"ט דמבואר שם דאותם שמוסיפים על שלשה דייני החליצה ג"כ צריכים שלא יהיו קרובים ומ"מ בדיעבד כשר ועיי"ש בביאור הגר"א ז"ל, ולכאורה מאי טעמא הכא כשר אף לכתחילה שיהא קרובים ושם אסור לכתחילה, והרי התם הוא רק לפרסומי מילתא והכא הוא קצת מן הדין, ואולי י"ל דחליצה מסור לכל בי"ד וגם הוא לפני כמה עמי הארץ, משא"כ בעיבור השנה לפני בי"ד הגדול בירושלם י"ל דשפיר דמי, וגם י"ל דחליצה הוה כמו דבר שבערוה והחמירו בה יותר כבשאר דברים.

ויעוין בחו"מ סי' ג' דאף שבי"ד של שלשה הם בי"ד שלם מ"מ כל שהם רבים יותר הוא משובח ומוטב שיחתוך הדין בי"א מבעשרה, והוא מדברי רבינו ז"ל סוף פ"ב

[1] ועיי"ש שחושב דיני ממונות בהדי הטהרות והטומאות, דלא כגירסא שלפנינו ולפני רש"י ז"ל ועי' בכ"מ שכתב שהיה לו גירסא אחרת, ואולי י"ל דאה"נ שרבינו ז"ל היה גורס כשלנו אלא דלשיטתיה אזיל, דפסק בפ"א מסנהדרין דמן התורה אף אחד יכול לדון, ועיי"ש בנושא כליו, א"כ אתי שפיר דרבינו ז"ל מוקי לה לברייתא כמ"ד דמן התורה צריך שלשה לדיני ממונות וכמש"כ בס' תורת חיים שם ל"ד ב', דלר' מאיר באמת צריך שלשה לד"מ מדאורייתא ועיי"ש ו' א', ור"מ לשיטתיה אזיל, אבל לפ"מ דקיי"ל כחכמים דר"מ שפיר העתיק רבינו ז"ל דגם בד"מ מונין להם שנים. ולכאורה י"ל דכיון דמדרבנן צריך ג' גם לדידן, אף בד"מ מונין להם אחד ומדרבנן אע"פ דמה"ת מונין להם שנים. - הערת המו"ל בן הגהמ"ח זצ"ל.

דסנהדרין, ולפי הדברים בכאן גם שם יהיה מותר להצטרף קרובים באותם שהם יותר משלשה, ויש להעיר בזה מה שהעיר שם הסמ"ע במש"כ עשרה שיושבים בדין דהרי אין בי"ד שקול, ולדברינו י"ל דלא שייך בזה לפסול משום בי"ד שקול, דעיקר הבי"ד הם רק שלשה ומה שמוסיפין הוא ענין בפני עצמו ויכולים להיות גם קרובים וי"ל דלא מצטרפי קרובים רק לדעה אחת וכדהכא, וא"כ מה בכך דאין בי"ד שקול, אלא דדבריו נכונים לענין אם אינם קרובים, ויעוין בלח"מ פ"ד מחליצה ויבום מש"כ דהא דקרובים כשרים בההוספה לחמשה מחליצה הוא רק כשמתחילה בררו להם כשרים וא"כ אלו שנתוספו אינם בכלל, אבל אם בתחלה בררו הקרובים אף שהם חמשה הרי הם בכלל נמצא אחד קרוב או פסול שאף בדיינים הוא פסול עיי"ש, א"כ ה"נ כן לענין ההוספה לקידוש החודש ועיבור השנה. שוב מצאתי במל"מ שרמז כאן לדברי הפוסקים בענין נמצא קרוב או פסול בהך דחליצה.

ובעודי בזה אמרתי לרשום מאי דמסתפקנא בדבר חדש, הנה מבואר במשנה דסנהדרין דאין דנין את הכה"ג אלא בבי"ד של ע"א מדכתיב כל הדבר הגדול, ומבעיא ליה לר' אלעזר בסנהדרין ט"ז א', שורו של כה"ג בכמה, ואמר אביי מדקא מבעיא ליה שורו מכלל דממונו פשיטא ליה עיי"ש, והקשה הג"ר עקיבא איגר ז"ל דלמה הוצרך אביי לדייק מדברי ר"א הלא להדיא מבואר בברייתא דעבר על עשה ול"ת הרי הוא כהדיוט לכל דבריו כמ"ש שם י"ח ב', וא"כ כ"ש ממונו, ונשאר בקושיא בתוספותיו ז"ל, ועי' מ"ש בחיבורי "סדר משנה" וב"חשבונות של מצוה" בס"ד, וכעת נ"ל ביתר באור ובדבר חדש ע"פ דברי הירושלמי ריש פ"ב דסנהדרין וריש פ"ג דהוריות דמבואר שם, כה"ג שחטא מלקין אותו וכו' ור' שמעון בן לקיש אמר מלקין אותו בבי"ד של שלשה אין תימר בבי"ד של כ"ג נמצא עליתו ירידתו וכו', ולכאורה קשה דמאי נפקא"מ אם עליתו ירידה היא לו, הרי מ"מ גזרת הכתוב הוא לדון בבי"ד של כ"ג, ולפום ריהטא י"ל דאה"נ שדנין אותו בבי"ד של כ"ג אלא דמ"מ אם אנו צריכין להלקותו מלקין אותו בבי"ד של שלשה והיינו העונש לבד ולא הדין שנושאין ונותנין בדבר, וא"כ אתי שפיר דברי הירושלמי, ומדויק ג"כ לשון הברייתא דהרי הוא כהדיוט לכל דבריו כשעבר על עשה ול"ת, והיינו על גוף העונש של המלקות משום דבזה ירידה לו לבזותו בפני כ"ג אבל המשא ומתן ודאי בבי"ד של ע"א ואתי שפיר קושית הגר"ע איגר ז"ל.

אך רש"י ז"ל כתב הרי הוא כהדיוט לידון בשלשה משמע דאף המשא ומתן בשלשה, א"כ הדרא קושיא לדוכתא דהו"ל לאביי להביא מהברייתא, ובדברי הר"מ ז"ל לא מצאתי הכרע וקצת משמע כדברינו ממש"כ סוף פי"ז מסנהדרין, כה"ג שחטא מלקין אותו

כשאר כל העם בשלשה, ובריש פ"ה כתב אין דנין כהן גדול בדיני נפשות אלא בבי"ד הגדול אבל דיני ממונות בשלשה, והדיוקים דרישא וסיפא סותרים זה את זה לענין מלקות אם בע"א או בשלשה כהדיוט, ועי' לח"מ שהעיר מאי טעמא לא כתב שורו של כה"ג ואפשר שרבינו ז"ל כלל זה במש"כ דיני נפשות דכה"ג ורימז ג"כ למיתת שורו שהוא בכלל דיני נפשות וכמש"כ ה"ב, אין דנין דיני נפשות בפחות מכ"ג, בין דיני נפשות של אדם בין ד"נ של בהמה, הרי דכולל מיתת בהמה בשם ד"נ, וא"כ אף שורו של כה"ג בע"א ונפשט הדבר דבע"א והוא כר' אלעזר לקמן ע"ח א', ולפלא שלא העיר ד"ז למלקות, אך לפי מ"ש רבינו ז"ל פט"ז, דמלקות במקום מיתה עומדת ועיי"ש פ"ה ה"ד, מכות בשלשה ואע"פ שאפשר שימות כשמלקין אותו וכמ"ש שם פט"ז ג"כ שהכל הוא כדיני נפשות, א"כ ודאי ניתן לומר דהדין של המלקות הוא בבי"ד של ע"א ורק העונש הוא בבי"ד של שלשה והוא כדברינו למעלה, אך לרש"י ז"ל קשה דלא משמע לדחוק דלידון היינו העונש, ואולי ראיה לדבריו מלשון הרי הוא כהדיוט לכל דבריו דמשמע בין לדונו ובין להענישו, [וליכא למימר דהכוונה שאח"כ הרי הוא כהדיוט, דזה אינו דהרי הוא נשאר בכהונתו וכמ"ש שם בירושלמי עיי"ש].

ולכן נראה ליישב באופן אחר די"ל דבר חדש, דנהי דכהן גדול נידון בע"א הוא משום כבודו של כה"ג דהוא הגדול שבישראל ומשום חשיבותו נידון בע"א, ומכיון דנאמר דזה אינו לעונשו רק לכבודו על כן י"ל דאם רוצה אומר לא ניחא לי בתקנתא דחכמים שהיא לטובתו, ולכן ס"ל לרש"י ז"ל לפרש בדברי הירושלמי דאף המשא ומתן של מלקות דידיה הוא בשלשה לבד ולא בע"א והיינו רק אם רוצה ומ"ש שם מלקין אותו בבי"ד של שלשה הוא אם רצונו בכך, אבל זה וזה ודאי דהוא בע"א כפי הדין לכבודו, וא"כ אתי שפיר קושית הגרע"א ז"ל דודאי אין ראיה ממלקות דנידן בשלשה, די"ל שפיר דהברייתא אמר דהרי הוא כהדיוט ואין איסור בזה משום כבודו אם רוצה בכך, אבל בדיני נפשות ממש של כה"ג י"ל אה"נ דאסור, וא"כ שפיר הוצרך אביי לדייק דוקא מדר"א.

ואם נצדק בזה יש לי להסתפק באם נתרצה הכה"ג שידונו אותו בשלשה ואח"כ רצה שיוסיפו הדיינים, אם בזה פסולים קרובים כמו ביתר הדיינים, או דכיון דאמרינן דבדעתו תלוי ממילא הו"ל רק ההוספה לכבודו שהוא נידון בבי"ד של גדול וא"כ ההוספה אינו לעיכובא ואף בקרובים נמי כשר כההיא דהכא שכתב רבינו ז"ל שכשרים קרובים, או דכיון שרוצה לדונו בע"א צ"ל דוקא אותם ע"א המיוחדים בירושלים וכ"נ מסתבר בודאי. ודע דאין סתירה לדברינו מהא דאמר הגמ' שם י"ח ב', ואימא ה"נ וכו' דמשמע דלא כל דבריו של גדול הוא דצריך ע"א, די"ל אה"נ דהו"א אף העונש הוא בע"א, וי"ל להיפוך

דאדם גדול שחטא צריך להתבייש יותר וגם שאינו תלוי בדעתו ולכן לעולם הוא בע"א קמ"ל.

[**ובעודי** בזה נזכרתי בדברי הנודע ביהודה תניינא חלק חו"מ סי' ז' מה שמפלפל המחבר ז"ל ומש"כ בנו הגאון ז"ל והאריך שם בהגה"ה ליישב דברי רמב"ם ז"ל דפשיטא ליה דשורו בע"א דיש לפרש דסוגיא דמסיני לדורות הוא אליבא דרב דילפינן דורות משעה, וא"כ י"ל דלא צריך קרא דכמיתת הבעלים כך מיתת השור דתיפו"ל מאם בהמה אם איש לא יחיה דנידון בכ"ג אלא ודאי דמהך קרא לא ידענו רק דהוא כדיני נפשות דאדם, אבל לא שדייניין ליה כמ"ב דידיה דוקא לזה קמ"ל כמיתת הבעלים כך מיתת השור דאיתקש למיתת הבעלים דידיה וא"כ לפי מה דקיי"ל כרב ודאי נפשטה האיבעיא, והאיבעיא היא לשמואל דלא ילפינן דורות משעה ע"כ תורף דבריו ושפתים ישק, ובזה דחה דברי אביו הגאון המחבר ז"ל דהתינח בשור אבל עבד של כהן גדול ודאי נידון בכ"ג דלא נתרבה כלל שיהא כשורו ואין לו רק דין ממונו של כה"ג עכ"ד.

ולי הדבר פשוט לפי מ"ש הר"מ ז"ל דדיני נפשות של כה"ג הוא בע"א, ודאי כולל ד"נ של שור ושל עבד, דמ"מ דיני נפשות של ממונו נמי מקרי ד"נ ולא גרע עבדו משורו ובודאי נכלל בדרשא דדבריו של גדול עבדו יותר משורו (וקצת רמז לזה מב"ק סוף פ"ב עבדו כגופו שורו כממונו), ומה שהעירו לזה מתירוצו ללישנא קמא דכמיתת הבעלים כך מיתת השור ודאי אין לבנות דיוק ע"ז ולהוציא דין חדש דהא מצינו כמה דרשות דצריך להם הך דכמיתת הבעלים כך מיתת השור מאי דלא ידענו מהיקשא דאם בהמה אם איש, וראיה מדהקשו התוס' מאי נפק"מ באיבעיא זו ונדחקו דשמא למסבר קראי ולדבריו הרי לנו נפקותא גדולה מזה, וגם אינו מוכרח דהרי עיקר האיבעיא כיון שכבר תיקן יתרו סנהדראות אף לד"נ תיקן עיי"ש בתוס' וא"כ אין האיבעיא רק אם יתרו קודם מתן תורה בא, אבל למ"ד שלאחר מ"ת בא א"כ לא היו כלל סנהדראות מקודם א"כ אין איבעיא ולא היקשא דאם בהמה אם איש, ובזבחים קט"ז א', לא נתברר איך ס"ל לר' אלעזר אם קודם מתן תורה או לאחר מתן תורה בא יתרו ור' אלעזר הוא בעל האיבעיא דשורו של כה"ג בכמה, אך בירושלמי פ"ק דמגילה ובבראשית רבה פרשת נח מבואר דס"ל קודם מתן תורה בא א"כ כבר נדרש אם בהמה אם איש לזה וללישנא קמא דכמיתת הבעלים וא"כ היה לו לפשוט זה ומוכרח כדברי המחבר ז"ל, ובזה יש לתרץ ג"כ קושית התוס' דמאי נפק"מ, דבזה אם יתרו קודם מתן תורה בא נפק"מ אם בן נח יכול להקריב שלמים עיי"ש בזבחים ובירושלמי ומדרש רבה שם ובמנחות ע"ג ב', דנחלקו בזה תנאים ואמוראים.

וחזות קשה ראיתי בדברי הגאון המחבר ז"ל עצמו שכתב בפשיטות בתשובתו להגאון

בעל אור חדש ז"ל דלפי מה שפסק הר"מ ז"ל דשורו של כהן גדול בע"א וא"כ ה"נ בעבדו של מלך הרג וכו' אבל מצד המלך לא מהני דהא צריכים לדונו בע"א, עיי"ש בדבריו הנחמדים, וכן משמע ג"כ להלח"מ פ"א מעדות ה"ג על מ"ש שם רבינו ז"ל כה"ג אינו חייב להעיד אלא עדות שהיא למלך ישראל בלבד הולך לבי"ד הגדול ומעיד בה אבל בשאר העדויות פטור, התעורר הלח"מ על לשון לבי"ד הגדול שכתב משום דמשמע ליה דודאי לא ילך וכו' ועוד דאין דנין מלך אלא בבי"ד של ע"א דלא גרע מכה"ג וכו', ואני בער ולא אדע מי גילה להם רז זה דגם מלך ישראל נידון בע"א והרי במשנה לא תנן הכי, ובגמ' אהא דנשיא דתנן במתני' מפרש רב מתנא נשיא השבט והגמ' מסיק ג"כ כרב מתנא כמ"ש שם ט"ז א', אבל מ"מ דעת רבינו ז"ל לא נמצא שכתב דאין דנין אותו אלא בבי"ד של ע"א, וכבר עמדתי זה כמה שנים בס"ד מנ"ל לדרוש הדבר הגדול על כה"ג ולא על מלך, ולכאורה י"ל דכיון דאמר יביאון אליך הרי בזמן משה רבינו היה הוא המלך, וא"א לדרוש כן, אלא דלר"מ דאף נשיא שבט נידון בע"א ודאי דמק"ו ידעינן למלך עצמו, אבל הרי רבינו ז"ל לא פסק כן אף במלך גופיה וכ"ש בנשיא שבט ובאמת לא יתכן טעמו מאי טעמא לא פסק כר"מ. ואמרתי עוד דמלך ישראל לא שייך לקרותו כל כך גדול דהרי ביד ישראל להעבירו ואז הרי הוא כהדיוט וכהוריות י' א', ובירושלמי שם ובריש ר"ה דו' חדשים היה דוד המלך מתכפר בשערה, משא"כ כהן גדול אף לאחר שמעבירין אותו נשאר בקדושה כדקיי"ל ביומא ע"ב, והוריות י"ב, וירושלמי ריש פ"ב דסנהדרין ודהוריות מדכתיב אני ד' כביכול מה אני בקדושתי וכו', ומלשון רבינו ז"ל שכתב הולך לבי"ד הגדול אינו ראיה כלל, דהכונה רק לבי"ד הגדול ממנו ומן הסתם לא ידונו אותו רק בי"ד הגדול שבלי ספק לא יתרצה לדון לפני קטנים מהם ודברי המלך חובה על הבי"ד לקיים, אבל לא מצד גזרת הכתוב.

ודברי הנודע ביהודה יש לקיימם, די"ל דהא דינאי המלך נידון בע"א הוא מפני שהיה ג"כ כהן גדול וכקדושין ס"ו א', וברכות כ"ט א', ואף שפסלוהו שם מ"מ הרי שמש בכהונה גדולה וא"כ מפני אימתו נידון בע"א ככה"ג, ובזה יש לתרץ קושית אאמו"ר הגאון זצ"ל בחידושיו דשמעון בן שטח היה גיסו כברכות מ' א', ואיך דן אותו, ולדברינו י"ל דהיכא דמצד הדין סגי בבי"ד הקטן ממנו ורק שרוצה להוסיף וכההיא דקידוש החודש ועיבור השנה שכתב רבינו ז"ל אף קרובים כשרים, א"כ ה"נ כיון שמצד הדין לא היה ינאי כה"ג כלל וגם מלך ישראל אינו נידון בע"א ורק שהוצרכו כן מפני אימתו על כן שפיר הזדקק גם שמעון בן שטח גיסו לדון אותו, ויש להסתפק באמת לפי דברי הרמב"ן ז"ל פרשת ויחי דמלכי חשמונאי נהרגו לפי שעברו על לאו שבתורה שאין לכהנים ולוים

חלק במלוכה והם שמשו בכהונה גדולה והיו מלכים אם הם היו צריכים להיות נדונים בע"א מאחר שהמלוכה לא היה בידם כדין וגם מצד הכהונה לא היו חשובים לידון בע"א מהאי טעמא, ויותר יש להסתפק באגריפס המלך, עי' סוטה מ"א א', ואכמ"ל].

ומלשון רבינו ז"ל ריש פ"ב מסנהדרין נתיישב לי דברי הגמ' בסנהדרין שם דאמר אביי מ"ד דבריו של גדול מדכתיב כל הדבר הגדול כל דבריו של גדול קמ"ל, ובדף י"ח פרכינן ואימא ה"נ ומשני מי כתיב דברי גדול, הדבר הגדול כתיב דבר גדול ממש, ועדיין אינו מובן דמ"מ הרי כתב קרא להדיא כל הדבר הגדול וכל למאי אתא, אבל הר"מ ז"ל כתב דאין מעמידין מלך ואין עושין סנהדראות וכו' ואין דנין כה"ג וכו' אלא בבי"ד של ע"א שנא' כל הדבר הגדול יביאו אליך והכ"מ הקשה בשם הרמ"ך דלא הביא דרשא דדבר הגדול רק על מדידת עגלה ולא לכה"ג כמו שהוא בגמ', ולענ"ד נראה דאין כונת רבינו ז"ל רק על עגלה ערופה ומדידה הסמוך לו רק על ההלכה כולה קאי דכל הני שזכרם הם בכלל כל הדבר הגדול, והוא לפ"מ דכבר י"ל ילפותי לכל הני שזכר דצריך ע"א על כן כוללם יחד בדרשא דכל הדבר הגדול שכל מה שהוא דבר גדול צריך בי"ד [של] ע"א ואתי שפיר דז"ש כל הדבר הגדול לרבות כל אלו ולא קאי רק על כה"ג לחוד דא"כ היה לן לומר דברי גדול אלא ודאי כל ענינים גדולים כולל וזהו לשון כל דקאמר ולשון הדבר הגדול, ולפ"ז י"ל ודאי דממונו של כה"ג אינו דבר חשוב להיות נידון בע"א, וכן שורו וכן עונש מלקות שלו.

ואדאתאן עלה מסתפקנא בבן סורר ומורה של כה"ג אם נידון בע"א או בכ"ג כשאר סורר ומורה, דלכאורה י"ל דהבן אינו שייך כלל להאב (וכדקיי"ל בערכין כ"ח א', דאינו יכול להחרימו וכדומה וזה פשוט) וא"כ נידון בכ"ג או די"ל לפי מה דקיי"ל דאינו נידון רק משהביא ב' שערות עד שיקיף זקן וכתב הר"מ ז"ל בפ"ז ממרים ה"ה שמפני שאח"כ הרי הוא כבר ברשות עצמו ולא שייך לומר איננו שומע בקולנו [ובאמת תמוה לי דבר זה דהרי ברשותו של אב הוא עדיין לענין לקיים דבריו שהחיוב הוא גם בהיותו גדול ועי' בקדושין ל' א', אדידך אצוארי דבריך עד כמה משיתסר ועד עשרים שנין ואמרי לה מתמני סרי עד כ"ד וכתנאי בפסוק חנוך לנער וכו', ועי' מו"ק י"ז א' במכה בנו הגדול דחייב נידוי משום דעובר על לפני עור ועיי"ש ביו"ד סי' של"ד שיעור הדבר]. והרי הוא צריך שיביאוהו אביו ואמו לפני בי"ד כדקיי"ל מהאי טעמא דאם אין אביו רוצה אינו נעשה בן סורר ומורה כסנהדרין ע"א א', ואם רוצה למחול לו מוחל עיי"ש פ"ח א', א"כ י"ל דשפיר שייך זה לאביו הכה"ג ונידון בע"א וזהו נקרא דבר גדול והוא בכלל דיני נפשות של כה"ג שבע"א. [ואולי דכיון דאינו נידון עד שיביאוהו אביו ואמו לפני בי"ד, א"כ י"ל

דאם הם רוצים לדונו לפני בי"ד של כ"ג, או שלשה מתחילה, והביאוהו כבר לפני אותו בי"ד שפיר תלי ברצונו וצ"ע]. וה"נ יש להסתפק בבתו של כה"ג שזינתה דבשריפה אם נידונה בע"א מדכתיב את אביה היא מחללת וא"כ הדבר נוגע לו דנוהגין בו חול כמ"ש בסנהדרין נ"ב א', או דכיון דכבר מיירי ביצאה מרשותו מדהיא בת עונשין אינו נוגע לו כל כך דדוקא מה שנוגע נוגע לו לבדו הוא דבע"א ולא בכהאי גונא שכבר איננה ברשותו ומה שהוא נתחלל ממנה אינו דבר גדול שמהאי טעמא יצרכו בי"ד הגדול.

הפסקתי הרבה מענין תשובתנו, מענין לענין באותו ענין, והשי"ת יראנו בהמ"ק בבנינו וכהן גדול בכיהונו ומהרה ישלח משיחנו בב"א, ועתה נשוב לתכלית חבורנו איה"ש.

פרק כב

הלכה ב

יראה לי ששבועה זו שישבע על השאר וכו'. ועיי"ש בהראב"ד ז"ל.